

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 70.394 van 17 december 1997

A. 57.251/VI-14.027

In zake : **GODEFROID** Guy,

die woonplaats heeft gekozen bij
de advocatenvennootschap B.V.B.A.
DUVIEUSART-UISEUR,
boulevard Audent 15
6000 Charleroi,

tegen :

de coöperatieve vennootschap
"Intercommunale des oeuvres
sociales pour la région de
Charleroi", afgekort als I.O.S.,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 31 maart 1994 ingediende
verzoekschrift, waarbij Guy GODEFROID de
nietigverklaring vordert van de beslissing van
23 december 1993 van de raad van bestuur van de
"Intercommunale des oeuvres sociales pour la région de
Charleroi" om verzoeker als bureauchef af te zetten;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories
van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer LOMBAERT,
adjunct-auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 27 juni 1997,
waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag
ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 november 1997,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting
van 3 december 1997;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET,
kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DELVIGNE,
loco Mr. DUVIEUSART, advocaat, die voor verzoeker
verschijnt, en van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor
de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het advies van Mevr. DAGNELIE,
eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat verzoeker op de dienst
boekhouding van de I.O.S. bureauchef was voor de
extramurale sector; dat hij sedert 1985 herhaaldelijk
een herziening van zijn salarisschaal heeft geëist om
dezelfde wedde te krijgen als de bureauchefs van de
andere diensten; dat hij, aangezien hij geen voldoening
heeft gekregen, op 18 februari 1991 om een

compensatievergoeding van 15.000 frank per maand heeft verzocht, welke bedragen voor sommigen uit de kas worden betaald bij wijze van vertegenwoordigings- en reiskosten"; dat hij, aangezien hij daarbij evenmin voldoening heeft gekregen, op 28 oktober 1992 aan de heer CARLIER, gedelegeerd bestuurder, heeft laten weten dat hij "de situatie zou regulariseren op de wijze bepaald in zijn brief (...) en de passende boekingen zou doen"; dat in maart 1993, bij het afsluiten van de boekhouding van 1992, is vastgesteld dat verzoeker zichzelf effectief 360.000 frank reiskosten heeft uitbetaald; dat verzoeker, nadat hem ter kennis was gebracht dat zulk een "regularisatie" niet wettig en onaanvaardbaar was, het genoemde bedrag heeft terugbetaald; dat de verwerende partij vervolgens is gaan twijfelen aan de uitleg die verzoeker bij het afsluiten van de boekhouding van het boekjaar 1991 heeft gegeven over vier cheques die tijdens dat boekjaar voor een bedrag van 350.000 frank (eerste drie cheques) en voor een bedrag van 50.000 frank (vierde cheque) zijn geïnd; dat verzoeker, wat de eerste drie cheques betreft, heeft verklaard dat hij de desbetreffende bedragen aan de heer LAROSE had bezorgd ter betaling van honoraria aan een bemiddelaar voor de verkoop van gebouwen; dat hij, wat de vierde cheque betreft, heeft verklaard dat hij niet meer wist waarover het ging; dat de heer LAROSE, toen hij op 18 mei 1993 is ondervraagd, heeft ontkend dat hij contante bedragen van verzoeker heeft ontvangen; dat verzoeker, toen hij op 24 mei 1993 met de heer LAROSE is geconfronteerd, de woorden van de heer LAROSE niet heeft weerlegd; dat een bedrijfsrevisor, de heer LEJUSTE, heeft bevestigd dat commissielonen voor de verkoop van vastgoed altijd via een rekening en met een cheque worden betaald en dat hij heeft opgemerkt dat verzoeker heeft toegegeven dat hij de cheques zelf heeft geïnd; dat de verwerende partij een tuchtprocedure tegen verzoeker heeft ingesteld; dat

verzoeker met een aangetekende brief van 30 juni 1993 is opgeroepen om op 13 juli 1993 te worden gehoord; dat de feiten die hem ten laste worden gelegd, in die brief worden vermeld; dat het gaat om de volgende feiten :

1. in de loop van 1992 heeft hij de rekening van de Intercommunale voor 360.000 frank gedebiteerd en dat bedrag via zelf ondertekende cheques geïnd als compensatie voor de niet-aanpassing van zijn salaris;

2. in de loop van 1990 heeft hij, op kosten van de I.O.S., voor 400.000 frank cheques geïnd;

3. hij heeft de revisoren die belast zijn met de controle van de rekeningen van de I.O.S. bedrogen en de feiten die hem ten laste worden gelegd, heeft hij op een ander personeelslid trachten af te schuiven;

dat verzoeker, bijgestaan door zijn advocaat, op 7 september 1993 door de raad van bestuur van de verwerende partij is gehoord; dat de raad van bestuur op 26 oktober 1993 eenparig heeft beslist om verzoeker af te zetten; dat die beslissing op 29 oktober 1993 bij deurwaardersexploot aan verzoeker is betekend; dat verzoeker op 5 november 1993 bij het Waals Gewest klacht heeft ingediend; dat de Waalse Minister die belast is met de lokale besturen de beslissing van 26 oktober 1993 bij besluit van 22 december 1993 heeft vernietigd wegens schending van het personeelsstatuut van de verwerende partij, omdat één van de bestuurders, die de hoorvergadering van verzoeker niet volledig had bijgewoond, toch aan de stemming had deelgenomen; dat dit besluit op 23 december 1993 om 16.19 uur per fax aan de verwerende partij ter kennis is gebracht, alsook met een gewoon schrijven; dat de raad van bestuur, met alle leden die de hele hoorvergadering d.d. 7 september 1993

van verzoeker hadden bijgewoond, op diezelfde 23ste december 1993 is samengekomen en opnieuw heeft beslist om verzoeker af te zetten; dat die beslissing de handeling is die met dit beroep wordt aangevochten; dat ze bij een ter post aangetekend schrijven van diezelfde dag aan verzoeker ter kennis is gebracht; dat verzoeker volgens de partijen op 10 januari 1994 bij het Waals Gewest beroep tegen die beslissing heeft ingesteld; dat de minister de verwerende partij en verzoeker in een brief van 29 maart 1994 heeft meegedeeld dat hij zich niet tegen de beslissing van de raad van bestuur verzet;

Overwegende dat verzoeker het tweede middel van zijn verzoekschrift ontleent "aan de schending van artikel 8.4.7., § 1, van het toepasselijke tuchtreglement", een artikel dat bepaalt dat de tuchtoverheid zich binnen twee maanden na het sluiten van het proces-verbaal van de laatste hoorvergadering over de op te leggen tuchtstraf moet uitspreken en dat, als binnen die termijn geen beslissing is genomen, ervan uitgegaan wordt dat de tuchtoverheid afziet van vervolging voor de feiten die tegen de belanghebbenden zijn aangevoerd; dat verzoeker opmerkt dat de bestreden beslissing in casu op 23 december 1993 is genomen, dit is meer dan twee maanden nadat hij is gehoord; dat hij betoogt dat met de vernietiging, door de toezichthoudende overheid, van de eerste maatregel tot afzetting van 26 oktober 1993 deze maatregel met terugwerking ongedaan is gemaakt, zodat er niet van uitgegaan kan worden dat die beslissing van de toezichthoudende overheid tot gevolg heeft "dat op de dag van het vernietigingsbesluit een nieuwe termijn ingaat"; dat hij beklemtoont dat, als de tuchtoverheid binnen twee maanden na de hoorvergadering geen uitspraak heeft gedaan, het tuchtreglement een onweerlegbaar vermoeden creëert dat die overheid afziet van

vervolging; dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord voorts betoogt dat er niet van uitgegaan kan worden dat het vernietigingsbesluit van de toezichthoudende overheid tot gevolg heeft dat alles wordt hersteld in de staat waarin het zich vóór de vernietigde handeling bevond, noch dat de tucht-rechtelijke instantie aldus over het nog niet verstreken gedeelte van de termijn beschikt om een nieuwe beslissing uit te vaardigen, aangezien het gaat om "een vooraf vastgestelde en dwingende termijn die niet kan worden verlengd", naar het voorbeeld van de termijnen bepaald bij artikel 317 van de nieuwe gemeentewet, dat bepaalt dat de tuchtoverheid geen tuchtrechtelijke vervolging meer kan instellen na verloop van een termijn van zes maanden na de vaststelling of kennisneming van de feiten, alsook, in het algemeen, na verloop van de verjaringstermijnen voor de strafvorderingen;

Overwegende dat artikel 8.4.7., § 1, van het tuchtreglement dat van toepassing is op het personeel van de verwerende partij als volgt luidt :

" § 1. De tuchtoverheid spreekt zich uit over de op te leggen tuchtstraf binnen twee maanden na het afsluiten van het proces-verbaal van de laatste hoorvergadering ...

Als binnen de voornoemde termijn geen enkele beslissing is genomen, wordt ervan uitgegaan dat de tuchtoverheid afziet van vervolging voor de feiten die de betrokkene ten laste worden gelegd";

Overwegende dat artikel 37 van het decreet van 20 juli 1989 van het Waals Gewest houdende organisatie van het toezicht op de gemeenten, de provincies en op de intercommunales van het Waalse Gewest een algemeen toezicht op de handelingen van de intercommunale verenigingen invoert; dat de Waalse regering krachtens die bepaling "de beslissing (...) van een overheid van de intercommunale vereniging die de wet schendt of het algemeen belang schaadt, (kan

vernietigen)" binnen vijftig dagen na de ontvangst van de beslissing door de regering;

Overwegende dat uit de samenlezing van die bepalingen blijkt dat, wanneer de tuchtoverheid van de intercommunale vereniging binnen twee maanden de tuchtstraf heeft uitgesproken, wanneer de betrokkene klacht heeft ingediend bij de toezichthoudende overheid en wanneer die laatstgenoemde overheid de straf heeft vernietigd, een nieuwe maatregel kan worden genomen binnen een periode die overeenstemt met het resterende gedeelte van de termijn van twee maanden;

dat de terugwerkende kracht die aan een nietigverklaring verbonden is weliswaar tot gevolg heeft dat aan de vernietigde handeling elk rechtsgevolg moet worden ontzegd, maar er niet toe kan leiden dat de feitelijkheid van de voorafgaande procedure ontkend wordt; dat daaruit dus niet kan worden afgeleid dat de procedure niet kan worden overgedaan in het stadium waarin de onregelmatigheid begaan is en dat de handeling niet kan worden overgedaan in het gedeelte van de termijn die nog niet verstreken was op het ogenblik waarop de bestreden handeling is verricht;

dat het vermoeden dat de overheid van vervolging afziet, een vermoeden dat volgens het tuchtreglement van de verwerende partij ontstaat als de tuchtoverheid geen uitspraak heeft gedaan binnen twee maanden nadat het betrokken personeelslid voor het laatst is gehoord, alleen geldt wanneer die overheid zich niet binnen die termijn heeft uitgesproken; dat zulks niet geldt wanneer die overheid de straf binnen de termijn heeft uitgesproken; dat anders de gevolgen van de tuchtprocedure uitsluitend afhangen van de beslissing van de toezichthoudende overheid en van het gevolg dat die toezichthoudende overheid aan een klacht van het betrokken personeelslid geeft, zonder dat de gedecentraliseerde overheid haar tuchtrechtelijke

bevoegdheid ooit opnieuw kan uitoefenen; dat dit zou betekenen dat de toezichthoudende overheid zich in de plaats stelt van de tuchtoverheid, wat afbreuk zou doen aan de autonomie van de gedecentraliseerde overheid en een miskennen zou zijn van haar recht om na de nietigverklaring van haar eerste beslissing opnieuw uitspraak te doen; dat, opdat de termijn en het vermoeden van afstand van vervolging waarin het reglement van de verwerende partij voorziet enerzijds en de bevoegdheid tot nietigverklaring van de toezichthoudende macht en de termijn waarbinnen die bevoegdheid moet worden uitgeoefend anderzijds met elkaar verenigbaar zijn, de tuchtoverheid in geval van nietigverklaring van een eerste maatregel over het resterende gedeelte van de termijn moet kunnen beschikken om opnieuw uitspraak te doen;

Overwegende dat verzoeker in casu voor het laatst is gehoord op 7 september 1993; dat de termijn van twee maanden waarbinnen de raad van bestuur uitspraak moet doen, dus normaal op 6 november 1993 was verstreken; dat de eerste maatregel op 26 oktober 1993 is genomen, dus binnen de voormelde termijn; dat verzoeker op 5 november 1993 bij de toezichthoudende overheid klacht heeft ingediend tegen die maatregel; dat de toezichthoudende overheid die maatregel op 22 december 1993 heeft vernietigd omdat de stemming onregelmatig was verlopen; dat de raad van bestuur van de verwerende partij, naar aanleiding van die nietigverklaring, op 23 december 1993 de bestreden beslissing heeft genomen; dat de raad van bestuur op laatstgenoemde datum nog beschikte over het gedeelte van de termijn van twee maanden dat op 26 oktober 1993 nog niet verstreken was en de in het middel genoemde bepaling derhalve niet heeft geschonden; dat dit middel niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat er grond is om de debatten te heropenen teneinde het onderzoek voort te zetten en de overige middelen van het beroep te onderzoeken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee belast het onderzoek voort te zetten en een aanvullend verslag op te maken.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zeventien december 1900 zevenennegentig door :

de HH.	CLOSSET,	kamervoorzitter,
	HANSE,	staatsraad,
	LEWALLE,	staatsraad,
Mevr.	NOTEBAERT,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.